

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 141

van **JAN LAEREMANS**

datum: 13 november 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Nederlandstalig onderwijs Brussel - Voorrangsregeling Nederlandstaligen

Vorig zittingsjaar bevroeg ik via mijn schriftelijke vraag nr. 119 van 15 november 2019 de minister omtrent de cijfers, de effecten en de beleidsmatige stand van zaken inzake de voorrangsregeling van Nederlandstaligen voor scholen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Een eigen analyse van de toen opgeleverde cijfers toonde dat een voorrangsregeling (die op dat moment op een cesuur van 55 procent stond) wel degelijk een positief effect heeft voor de Nederlandstalige Brusselaars. In het kleuteronderwijs had men toen 61-62 procent meer kans om in de eerstekeuzeschool te starten als ouders een voorrang Nederlands konden voorleggen. In het lager onderwijs was dit 35-36 procent meer kans.

In het verleden bleek echter dat onder de huidige voorrangsregeling een aandeel van de Brusselse Vlaamse kinderen geen plaats vond in het Brusselse Nederlandstalige onderwijs, dat nochtans wel integraal wordt gefinancierd met Vlaams belastinggeld, en al zeker niet in de school naar keuze. Dat gegeven werd in aanloop naar de inschrijvingen voor dit schooljaar opnieuw gesignaleerd. Op 30 mei 2020 bleek uit de toenmalige tussenstand inzake het aantal aanmeldingen bij het Brusselse Nederlandstalige onderwijs dat nog nooit eerder zoveel kinderen ingeschreven waren voor een Nederlandstalige basisschool in Brussel. Zelfs nog abstractie makend van het aantal broers en zussen van kinderen die al naar een Nederlandstalige school gaan, kwam men toen nog altijd op 6888 aanmeldingen. Dat gaf een stijging weer met zo'n 7,3 procent tegenover vorig jaar en was een nieuw record. Dat betekende ook dat een recordaantal kinderen nog niet wist naar welke kleuter- of lagere school ze in september mochten gaan. Eind mei kregen de ouders van 2936 kinderen een positief antwoord, maar voor 3952 kinderen werd nog geen plaats gevonden.[\[1\]](#) Deze kwestie werd dan ook uitgebreid besproken in de commissievergadering van juni.[\[2\]](#)

Te vrezen valt dus dat bij de effectieve start van het schooljaar 2020-2021 veel Nederlandstalige kinderen in Brussel niet konden starten in hun school van eerste keus of überhaupt niet binnen het Brusselse Nederlandstalige onderwijs terechtkwamen omdat ze hun toevlucht zochten naar scholen in de Vlaamse Rand of elders in het Vlaamse Gewest.

Graag had ik van de minister dus een update gekregen zodat een verdere analyse kan worden gemaakt met betrekking tot de evolutie van deze cijfers (aangezien bij mijn vorige vraag ook een reeks gegevens uit het schooljaar 2019-2020 toen nog niet beschikbaar waren, vraag ik ook nog gegevens uit dit schooljaar) en dus een antwoord op de volgende vragen.

1. Hoeveel Nederlandstalige kinderen konden wel terecht in een school van het Brusselse Nederlandstalige onderwijs die hun eerste keuze was, en hoeveel konden niet terecht in de Nederlandstalige school die hun eerste keuze was?

Gelieve cijfers te geven voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 en uit te splitsen tussen beide schooljaren.

Gelieve bij deze cijfers uit te splitsen tussen het kleuter, lager en secundair onderwijs.

Gelieve ook uit te splitsen tussen GOK- en niet-GOK-leerlingen (GOK: gelijke onderwijskansen).

2. Hoeveel Frans- of anderstalige kinderen konden wel terecht in een school van het Brusselse Nederlandstalige onderwijs die hun eerste keuze was en hoeveel Frans- of anderstalige kinderen konden niet terecht in de Nederlandstalige school die hun eerste keuze was?

Gelieve cijfers te geven voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 en uit te splitsen tussen beide schooljaren.

Gelieve bij deze cijfers uit te splitsen tussen het kleuter, lager en secundair onderwijs.

Gelieve ook uit te splitsen tussen GOK- en niet-GOK-leerlingen.

3. Hoeveel Nederlandstalige kinderen die kandidaat waren voor scholen van het Brusselse Nederlandstalige onderwijs werden 'ongunstig geordend' zodat zij er niet terecht konden?

Gelieve cijfers te geven voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 en uit te splitsen tussen beide schooljaren.

Gelieve bij deze cijfers uit te splitsen tussen het kleuter, lager en secundair onderwijs.

Gelieve ook uit te splitsen tussen GOK- en niet-GOK-leerlingen.

4. Hoeveel Frans- of anderstalige kinderen die kandidaat waren voor scholen van het Nederlandstalig onderwijs werden 'ongunstig geordend' zodat zij er niet terecht konden?

Gelieve cijfers te geven voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 en uit te splitsen tussen beide schooljaren.

Gelieve bij deze cijfers uit te splitsen tussen het kleuter, lager en secundair onderwijs.

Gelieve ook uit te splitsen tussen GOK- en niet-GOK-leerlingen.

5. Hoeveel Nederlandstalige kinderen die kandidaat waren voor scholen van het Brusselse Nederlandstalig onderwijs werden ongunstig geordend en schreven zich daardoor uiteindelijk in in een school van het Brusselse Franstalige onderwijs?

Gelieve cijfers te geven voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 en uit te splitsen tussen beide schooljaren.

Gelieve bij deze cijfers uit te splitsen tussen het kleuter, lager en secundair onderwijs.

Gelieve ook uit te splitsen tussen GOK- en niet-GOK-leerlingen.

6. Hoeveel Nederlandstalige kinderen die kandidaat waren voor scholen van het Brusselse Nederlandstalige onderwijs werden ongunstig geordend en schreven zich daardoor uiteindelijk in in een Nederlandstalige school buiten Brussel?

Gelieve cijfers te geven voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 en uit te splitsen tussen beide schooljaren.

Gelieve bij deze cijfers uit te splitsen tussen het kleuter, lager en secundair onderwijs.

Gelieve ook uit te splitsen tussen GOK- en niet-GOK-leerlingen.

7. Betreffende het voorrangpercentage voor Nederlandstalige ouders was de planning dat dit zou worden opgetrokken van 55 naar 65 procent en dat er ook een voorrangsregel zou komen voor 15 procent van de leerlingen die negen jaar in het Nederlandstalig onderwijs naar school zijn gegaan. De invoering van deze maatregelen, die passen binnen het Vlaamse Inschrijvingsdecreet dat in september 2018 afgeklopt werd binnen de Vlaamse Regering, is al verschillende keren uitgesteld, vooral door belangenconflicten vanwege de Franstaligen. De inschrijving voor het schooljaar 2020-2021 verliep dus volgens dezelfde procedure als die voor het schooljaar 2019-2020.

Wat is momenteel de stand van zaken inzake de invoering van deze maatregelen? Zullen ze effectief worden ingevoerd tegen de start van het volgende schooljaar of kunnen omstandigheden (zoals de coronacrisis) daar nog een stokje voor steken?

8. Bij mijn eerdere suggestie om de voorrangsregel nog verder op te trekken tot een absolute voorrang voor Nederlandstaligen, stelde de minister dat dit juridisch niet evident is. Hij verwees daarvoor naar het arrest van het Grondwettelijk Hof van 18 januari 2012 (toen het voorrangpercentage van 45 naar 55 procent werd opgetrokken). De kern van de redenering is dat indien zowel de Franstalige als de Vlaamse Gemeenschap een dergelijke absolute voorrang zou hanteren, de onderwijskansen van de kinderen van wie de ouders noch het Nederlands noch het Frans als thuistaal hebben ernstig beknot zouden worden. Desalniettemin zie ik hier geen reden tot ernstige beknotting omdat:
 - a) Enerzijds om de voorrangsregel Nederlands te kunnen genieten men een attest of ander bewijs van bekwaamheid Nederlands moet kunnen voorleggen. De voorrangsregel gaat dus, zoals de minister zelf eerder al aangaf, veeleer over het feit dat de ouders het Nederlands machtig zijn, maar zegt niks over de effectief gesproken thuistaal. Ik veronderstel dat als de Franstaligen ook een dergelijke maatregel zullen invoeren hier de redenering dezelfde zal zijn. Gezinnen waar dus Nederlands noch Frans de thuistaal is, kunnen mits inspanning ook de voorrang genieten indien ze moeite doen om de taal te leren. In dat opzicht zou een absolute voorrangsregel in het Brusselse onderwijs ook een katalysator kunnen betekenen voor de integratie van de ouders.
 - b) Anderzijds, zoals de minister zelf aangaf, de voorrangsregel - zoals het woord het zelf zegt - een principe van voorrang is, maar geen uitsluitende regel. Het is daadwerkelijk voorrang op de rest, maar al de rest kan nog aan bod komen.
 - c) Ten derde zien we dat zelfs als de voorrangsregel Nederlands op 100 procent zou liggen, in veel scholen de facto deze graad nooit gehaald zal worden. Er blijven dus gemiddeld genomen nog altijd voldoende plaatsen over in het Brusselse Nederlandstalig onderwijs voor niet-Nederlandstaligen.

Hoe evalueert de minister deze gegevens en zal hij dus de voorrangsregel naar de toekomst nog verder uitbreiden?

9. Zal de minister, buiten het in de commissie beloofde opschalen van de capaciteit door het bouwen en beschikbaar stellen van extra schoolgebouwen en de in de vorige vraag gesuggereerde verdere verhoging van de voorrangsgraad, in de toekomst nog eventuele andere maatregelen nemen die meer garantie kunnen bieden aan Nederlandstalige Brusselse kinderen opdat ze effectief kunnen starten in het

Nederlandstalige onderwijs in Brussel en niet hun toevlucht moeten zoeken naar scholen buiten het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest?

[1] "Geen plaats voor bijna 4.000 kinderen in Nederlandstalig basisonderwijs", *BRUZZ*, 30 mei 2020 <https://www.bruzz.be/onderwijs/geen-plaats-voor-bijna-4000-kinderen-nederlandstalig-basisonderwijs-2020-05-30>

[2] <https://www.vlaamsparlement.be/commissies/commissievergaderingen/1395847/verslag/1400145>

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 141 van 13 november 2020

van **JAN LAEREMANS**

Voor de vragen 1 tot en met 6 raadpleegde mijn administratie het LOP Brussel basisonderwijs en het LOP Brussel secundair onderwijs.

Beide LOP's bezorgden informatie over de resultaten van hun aanmeldingsprocedures voor de inschrijvingen voor schooljaar 2019-2020 en 2020-2021. Op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger deelden zij de gegevens op volgens het profiel van de leerlingen (GOK en niet-GOK) en of die leerlingen, al dan niet, recht hebben op de voorrang voor Nederlandstaligen.

Ik merk op dat leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands niet per definitie Nederlandstalige kinderen zijn. Omgekeerd is het ook zo dat leerlingen zonder voorrang Nederlands, niet per definitie niet-Nederlandstalige kinderen zijn.

De voorrang Nederlands wordt, volgens de geldende inschrijvingsregels, immers toegekend aan kinderen waarvan minstens één van beide ouders over een voldoende kennis van het Nederlands beschikt. Brusselse ouders die gebruik willen maken van de voorrang Nederlands, moeten hiervan een bewijsstuk kunnen voorleggen. Elk bewijsstuk wordt door de helpdesk van het LOP gecontroleerd.

- Ik geef eerst de cijfers voor het basisonderwijs en dan de cijfers voor het secundair onderwijs.

BASISONDERWIJS

In onderstaande tabellen vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van het aantal kinderen die recht hebben op voorrang Nederlands en die na de aanmeldingen voor het Brussels Nederlandstalig basisonderwijs **werden toegewezen** aan hun school van eerste keuze.

Cijfers voor het schooljaar 2019-2020

Kleuter- onderwijs	Vorrang Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Instapklas	927	57	6%	870	94%	695	75%	50	7%	645	93%
K1	203	19	9%	184	91%	49	24%	6	12%	43	88%
K2	126	22	17%	104	83%	28	22%	1	4%	27	96%
K3	87	18	21%	69	79%	25	29%	7	28%	18	72%
Totaal	1343	116	9%	1227	91%	797	59%	64	8%	733	92%

Lager onderwijs	Voorrang Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
L1	130	38	29%	92	71%	63	48%	14	22%	49	78%
L2	46	15	33%	31	67%	18	39%	4	22%	14	78%
L3	50	8	16%	42	84%	17	34%	1	6%	16	94%
L4	40	10	25%	30	75%	14	35%	4	29%	10	71%
L5	49	10	20%	39	80%	18	37%	2	11%	16	89%
L6	27	4	15%	23	85%	17	63%	2	12%	15	88%
Totaal	342	85	25%	257	75%	147	43%	27	18%	120	82%

Cijfers voor het schooljaar 2020-2021

Kleuter- onderwijs	Voorrang Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Instapklas	991	84	8%	907	92%	708	71%	71	10%	637	90%
K1	258	27	10%	231	90%	64	25%	4	6%	60	94%
K2	148	29	20%	119	80%	40	27%	6	15%	34	85%
K3	131	30	23%	101	77%	21	16%	4	19%	17	81%
Totaal	1528	170	11%	1358	89%	833	55%	85	10%	748	90%

Lager onderwijs	Voorrang Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
L1	142	32	23%	110	77%	43	30%	10	23%	33	77%
L2	78	19	24%	59	76%	17	22%	0	0%	17	100%
L3	67	25	37%	42	63%	22	33%	8	36%	14	64%
L4	49	15	31%	34	69%	15	31%	5	33%	10	67%
L5	65	15	23%	50	77%	28	43%	5	18%	23	82%
L6	51	16	31%	35	69%	22	43%	5	23%	17	77%
Totaal	452	122	27%	330	73%	147	33%	33	22%	114	78%

In onderstaande tabellen vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van het aantal kinderen die recht hebben op voorrang Nederlands en die na de aanmeldingen voor het Brussels Nederlandstalig basisonderwijs **niet werden toegewezen** aan hun school van eerste keuze.

Cijfers voor het schooljaar 2019-2020

Kleuter- onderwijs	Voorrang Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan niet-toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Ned	waarvan GOK		waarvan NGOK		Nederlands		waarvan GOK		waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Instapklas	927	57	6%	870	94%	232	25%	7	3%	225	97%
K1	203	19	9%	184	91%	154	76%	13	8%	141	92%
K2	126	22	17%	104	83%	98	78%	21	21%	77	79%
K3	87	18	21%	69	79%	62	71%	11	18%	51	82%
Totaal	1343	116	9%	1227	91%	546	41%	52	10%	494	90%

Lager onderwijs	Voorrang Nederlands Lager onderwijs										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan niet-toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Ned	Waarvan GOK		waarvan NGOK		Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
L1	130	38	29%	92	71%	67	52%	24	36%	43	64%
L2	46	15	33%	31	67%	28	61%	11	39%	17	61%
L3	50	8	16%	42	84%	33	66%	7	21%	26	79%
L4	40	10	25%	30	75%	26	65%	6	23%	20	77%
L5	49	10	20%	39	80%	31	63%	8	26%	23	74%
L6	27	4	15%	23	85%	10	37%	2	20%	8	80%
Totaal	342	85	25%	257	75%	195	57%	58	30%	137	70%

Cijfers voor het schooljaar 2020-2021

Kleuter- onderwijs	Voorrang Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan niet-toegewezen in een school van 1ste keuze					
	# Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		Nederlands		Waarva n GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Instapklas	991	84	8%	907	92%	283	29%	13	5%	270	95%
K1	258	27	10%	231	90%	194	75%	23	12%	171	88%
K2	148	29	20%	119	80%	108	73%	23	21%	85	79%
K3	131	30	23%	101	77%	110	84%	26	24%	84	76%
Totaal	1528	170	11%	1358	89%	695	45%	85	12%	610	88%

Lager onderwijs	Voorrang Nederlands Lager onderwijs										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan niet-toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
L1	142	32	23%	110	77%	99	70%	22	22%	77	78%
L2	78	19	24%	59	76%	61	78%	19	31%	42	69%
L3	67	25	37%	42	63%	45	67%	17	38%	28	62%
L4	49	15	31%	34	69%	34	69%	10	29%	24	71%
L5	65	15	23%	50	77%	37	57%	10	27%	27	73%
L6	51	16	31%	35	69%	29	57%	11	38%	18	62%
Totaal	452	122	27%	330	73%	305	67%	89	29%	216	71%

SECUNDAIR ONDERWIJS

In onderstaande tabel vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van het aantal kinderen die recht hebben op voorrang Nederlands en die na de aanmeldingen voor het Brussels Nederlandstalig secundair onderwijs

- **werden toegewezen** aan hun school van eerste keuze, of
- **niet werden toegewezen** aan hun school van eerste keuze.

In totaal werden er 2093 kinderen voor schooljaar 2019-2020 en 2253 kinderen voor schooljaar 2020-2021 aangemeld.

Eerste schoolkeuze	2019-2020		2020-2021	
	Niet-toegewezen aan school van 1 ^{ste} keuze	Toegewezen aan school van 1 ^{ste} keuze	Niet-toegewezen aan school van 1 ^{ste} keuze	Toegewezen aan school van 1 ^{ste} keuze
GOK	1	154	16	140
NGOK	101	533	103	566
Totaal 1ste schoolkeuze	102	687	119	706

- Ik geef eerst de cijfers voor het basisonderwijs en dan de cijfers voor het secundair onderwijs.

BASISONDERWIJS

Cijfers voor het schooljaar 2019-2020

Kleuter-onderwijs	Niet-Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan toegewezen in school van 1ste keuze					
	# niet-Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		Niet-Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Instapklas	1736	543	31%	1193	69%	620	36%	224	36%	396	64%
K1	984	353	36%	631	64%	107	11%	16	15%	91	85%

K2	469	209	45%	260	55%	62	13%	21	34%	41	66%
K3	408	182	45%	226	55%	41	10%	10	24%	31	76%
Totaal	3597	1287	36%	2310	64%	830	23%	271	33%	559	67%

Lager onderwijs	Niet-Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Niet-Ned	Waarvan GOK		waarvan NGOK		Niet-Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
L1	405	190	47%	215	53%	92	23%	29	32%	63	68%
L2	225	114	51%	111	49%	46	20%	20	43%	26	57%
L3	192	93	48%	99	52%	51	27%	18	35%	33	65%
L4	152	87	57%	65	43%	53	35%	30	57%	23	43%
L5	91	46	51%	45	49%	31	34%	13	42%	18	58%
L6	67	32	48%	35	52%	38	57%	19	50%	19	50%
Totaal	1132	562	50%	570	50%	311	27%	129	41%	182	59%

Cijfers voor het schooljaar 2020-2021

Kleuter-onderwijs	Niet-Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Niet-Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		Niet-Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Instapklas	1730	530	31%	1200	69%	514	30%	190	37%	324	63%
K1	958	338	35%	620	65%	109	11%	42	39%	67	61%
K2	467	224	48%	252	54%	55	12%	21	38%	34	62%
K3	442	197	45%	245	55%	37	8%	15	41%	22	59%
Totaal	3597	1289	36%	2317	64%	715	20%	268	37%	447	63%

	Niet-Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan toegewezen in school van 1ste keuze					
	# niet-Ned	Waarvan GOK		Waarvan GOK		Niet-Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
L1	443	229	52%	214	48%	89	20%	38	43%	51	57%
L2	268	130	49%	138	51%	39	15%	11	28%	28	72%
L3	206	109	53%	97	47%	45	22%	16	36%	29	64%
L4	177	100	56%	77	44%	54	31%	23	43%	31	57%
L5	134	81	60%	53	40%	37	28%	23	62%	14	38%
L6	75	39	52%	36	48%	30	40%	14	47%	16	53%
Totaal	1303	688	53%	615	47%	294	23%	125	43%	169	57%

In onderstaande tabellen vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van het aantal kinderen die geen recht hebben op voorrang Nederlands en die na de aanmeldingen voor het Brussels Nederlandstalig basisonderwijs **niet werden toegewezen** aan hun school van eerste keuze.

Cijfers voor het schooljaar 2019-2020

Kleuter- onderwijs	Niet-Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan niet-toegewezen in school van 1ste keuze					
	# niet-Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		niet-Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Instapklas	1736	543	31%	1193	69%	1116	64%	319	29%	797	71%
K1	984	353	36%	631	64%	877	89%	337	38%	540	62%
K2	469	209	45%	260	55%	407	87%	188	46%	219	54%
K3	408	182	45%	226	55%	367	90%	172	47%	195	53%
Totaal	3597	1287	36%	2310	64%	2767	77%	1016	37%	1751	63%

Lager onderwijs	Niet-Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan niet-toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Niet-Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		Niet-Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
L1	405	190	47%	215	53%	313	77%	161	51%	152	49%
L2	225	114	51%	111	49%	179	80%	94	53%	85	47%
L3	192	93	48%	99	52%	141	73%	75	53%	66	47%
L4	152	87	57%	65	43%	99	65%	57	58%	42	42%
L5	91	46	51%	45	49%	60	66%	33	55%	27	45%
L6	67	32	48%	35	52%	29	43%	13	45%	16	55%
Totaal	1132	562	50%	570	50%	821	73%	433	53%	388	47%

Cijfers voor het schooljaar 2020-2021

Kleuter- onderwijs	Niet-Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan niet-toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Niet-Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		Niet-Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Instapklas	1730	530	31%	1200	69%	1216	70%	340	28%	876	72%
K1	958	338	35%	620	65%	849	89%	296	35%	553	65%
K2	467	224	48%	252	54%	421	90%	203	48%	218	52%
K3	442	197	45%	245	55%	405	92%	182	45%	223	55%
Totaal	3597	1289	36%	2317	64%	2891	80%	1021	35%	1870	65%

Lager onderwijs	Niet-Nederlands										
	Aangemelde leerlingen					Waarvan niet-toegewezen in school van 1ste keuze					
	# Niet-Ned	Waarvan GOK		Waarvan NGOK		Niet-Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
L1	443	229	52%	214	48%	353	80%	190	54%	163	46%
L2	268	130	49%	138	51%	229	85%	119	52%	110	48%
L3	206	109	53%	97	47%	161	78%	93	58%	68	42%
L4	177	100	56%	77	44%	123	69%	77	63%	46	37%
L5	134	81	60%	53	40%	97	72%	58	60%	39	40%
L6	75	39	52%	36	48%	45	60%	25	56%	20	44%
Totaal	1303	688	53%	615	47%	1008	77%	562	56%	446	44%

SECUNDAIR ONDERWIJS

In onderstaande tabel vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van het aantal kinderen die geen recht hebben op voorrang Nederlands en die na de aanmeldingen voor het Brussels Nederlandstalig secundair onderwijs:

- **werden toegewezen** aan hun school van eerste keuze, of
- **niet werden toegewezen** aan hun school van eerste keuze.

Aangemelde leerlingen die geen recht hebben op voorrang Nederlands	2019-2020		2020-2021	
	Niet-toegewezen aan school van 1 ^{ste} keuze	Toegewezen aan school van 1 ^{ste} keuze	Niet-toegewezen aan school van 1 ^{ste} keuze	Toegewezen aan school van 1 ^{ste} keuze
GOK	63	331	52	343
NGOK	51	262	33	312
Totaal schoolkeuze 1ste	114	593	85	655

3. De LOP's bezorgden voor deze vraag cijfers over het aantal kinderen die recht hebben op voorrang Nederlands en die ongunstig geordend werden voor alle scholen waarvoor zij waren aangemeld. Dit gaat dus om kinderen die na de aanmeldingsprocedure in geen enkele school van hun keuze een plaats kregen toegewezen. Ik geef eerst de cijfers voor het basisonderwijs en dan de cijfers voor het secundair onderwijs.

BASISONDERWIJS

Cijfers voor het schooljaar 2019-2020

Kleuter-onderwijs	Aangemelde leerlingen zonder toewijzing	Waarvan Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
Instapklas	877	78	9%	3	4%	75	96%
K1	978	115	12%	9	8%	106	92%
K2	443	77	17%	17	22%	60	78%
K3	377	49	13%	10	20%	39	80%
Totaal	2675	319	12%	39	12%	280	88%

Lager onderwijs	Aangemelde leerlingen zonder toewijzing	Waarvan Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
L1	299	42	14%	16	38%	26	62%
L2	169	19	11%	8	42%	11	58%
L3	121	21	17%	5	24%	16	76%
L4	93	20	22%	6	30%	14	70%
L5	61	17	28%	4	24%	13	76%
L6	28	5	18%	2	40%	3	60%
Totaal	771	124	16%	41	33%	83	67%

Cijfers voor het schooljaar 2020-2021

Kleuter-onderwijs	Aangemelde leerlingen zonder toewijzing	Waarvan Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
Instapklas	1057	94	9%	2	2%	92	98%
K1	968	152	16%	19	13%	133	88%
K2	458	79	17%	21	27%	58	73%
K3	451	83	18%	21	25%	62	75%
Totaal	2934	408	14%	63	15%	345	85%

Lager onderwijs	Aangemelde leerlingen zonder toewijzing	Waarvan Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
L1	353	66	19%	14	21%	52	79%
L2	252	51	20%	19	37%	32	63%
L3	155	29	19%	12	41%	17	59%
L4	115	27	23%	7	26%	20	74%
L5	95	29	31%	9	31%	20	69%
L6	48	19	40%	8	42%	11	58%
Totaal	1018	221	22%	69	31%	152	69%

SECUNDAIR ONDERWIJS

Onderstaande tabel bevat voor de aanmeldingsprocedure van het LOP Brussel secundair onderwijs het totaal aantal kinderen die recht hebben op voorrang Nederlands en overall ongunstig geordend werden.

De kinderen zijn onderverdeeld volgens het profiel GOK en niet-GOK voor schooljaar 2019-2020 en schooljaar 2020-2021:

Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands zonder toewijzing	2019-2020	2020-2021
GOK	1	20
NGOK	210	216
Totaal alle schoolkeuzes	211	236

4. Voor deze vraag bezorgden de LOP's cijfers over het aantal kinderen die die geen recht hebben op voorrang Nederlands en die na de aanmeldingsprocedure, ongunstig geordend werden voor alle scholen waarvoor zij waren aangemeld. Dit gaat dus opnieuw om kinderen die na de aanmeldingsprocedure in geen enkele school van hun keuze een plaats kregen toegewezen.

Ik geef eerst de cijfers voor het basisonderwijs en dan de cijfers voor het secundair onderwijs.

BASISONDERWIJS

Cijfers voor het schooljaar 2019-2020

Kleuter- onderwijs	Aangemelde leerlingen zonder toewijzing	Waarvan Niet- Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
Instapklas	877	799	91%	246	31%	552	69%
K1	978	863	88%	330	38%	533	62%
K2	443	366	83%	177	48%	189	52%
K3	377	328	87%	157	48%	171	52%
Totaal	2675	2356	88%	910	39%	1445	61%

Lager onderwijs	Aangemelde leerlingen zonder toewijzing	Waarvan Niet- Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
L1	299	256	86%	140	55%	116	45%
L2	169	150	89%	82	55%	68	45%
L3	121	101	83%	56	55%	45	45%
L4	93	74	80%	44	59%	30	41%
L5	61	42	69%	21	50%	21	50%
L6	28	24	86%	10	42%	14	58%
Totaal	771	647	84%	353	55%	294	45%

Cijfers voor het schooljaar 2020-2021

Kleuter- onderwijs	Aangemelde leerlingen zonder toewijzing	Waarvan Niet- Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
Instapklas	1057	963	91%	233	24%	730	76%
K1	968	816	84%	273	33%	543	67%
K2	458	379	83%	191	50%	188	50%
K3	451	368	82%	165	45%	203	55%
Totaal	2934	2526	86%	862	34%	1664	66%

Lager onderwijs	Aangemelde leerlingen zonder toewijzing	Waarvan Niet- Nederlands		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
L1	353	287	81%	165	57%	122	43%
L2	252	201	80%	108	54%	93	46%
L3	155	126	81%	77	61%	49	39%

L4	115	88	77%	58	66%	30	34%
L5	95	66	69%	39	59%	27	41%
L6	48	29	60%	14	48%	15	52%
Totaal	1018	797	78%	461	58%	336	42%

SECUNDAIR ONDERWIJS

Onderstaande tabel bevat voor de aanmeldingsprocedure van het LOP Brussel secundair onderwijs het totaal aantal kinderen die geen recht hebben op voorrang Nederlands en overall ongunstig geordend werden.

De kinderen zijn onderverdeeld volgens het profiel GOK en niet-GOK voor schooljaar 2019-2020 en schooljaar 2020-2021:

Aangemelde leerlingen die geen recht hebben op voorrang Nederlands, zonder toewijzing	2019-2020	2020-2021
GOK	197	224
NGOK	110	83
Totaal alle schoolkeuzes	307	307

5. In onderstaande tabellen vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger voor het LOP Brussel basisonderwijs een overzicht van het aantal aangemelde kinderen die recht hebben op voorrang Nederlands en die:
- ongunstig geordend werden voor alle scholen waarvoor zij waren aangemeld én
 - teruggevonden werden in de databanken van het Franstalig onderwijs (in Brussel en Wallonië).

Momenteel zijn enkel de cijfers voor schooljaar 2019-2020 beschikbaar voor het basisonderwijs. De cijfers voor schooljaar 2020-2021 worden eind december 2020 verwacht.

BASISONDERWIJS

Cijfers voor het schooljaar 2019-2020

Kleuter- onderwijs	Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands, zonder toewijzing	Waarvan ingeschreven in Franstalig onderwijs		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
Instapklas	78	8	10%	0	0%	8	100%
K1	115	16	14%	0	0%	16	100%
K2	77	9	12%	3	33%	6	67%
K3	49	6	12%	0	0%	6	100%
Totaal	319	39	12%	3	8%	36	92%

Lager onderwijs	Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands, zonder toewijzing	Waarvan ingeschreven in Franstalig onderwijs		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
L1	42	4	10%	0	0%	4	100%
L2	19	0	0%	0	0%	0	0%
L3	21	3	14%	0	0%	3	100%
L4	20	1	5%	0	0%	1	100%
L5	17	0	0%	0	0%	0	0%
L6	5	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal	124	8	6%	0	0%	8	100%

SECUNDAIR ONDERWIJS

Voor het secundair onderwijs zijn deze gegevens niet beschikbaar.

6. In onderstaande tabellen vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van het aantal kinderen die recht hebben op voorrang Nederlands en die:
- ongunstig geordend werden voor alle scholen waarvoor zij waren aangemeld én
 - in oktober ingeschreven waren in een Nederlandstalige school buiten Brussel.
- Ik geef eerst de cijfers voor het basisonderwijs en dan de cijfers voor het secundair onderwijs.

BASISONDERWIJS

Cijfers voor het schooljaar 2019-2020

Kleuter-onderwijs	Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands, zonder toewijzing	Waarvan ingeschreven in Vlaanderen		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
Instapklas	78	2	3%	0	0%	2	100%
K1	115	5	4%	0	0%	5	100%
K2	77	7	9%	0	0%	7	100%
K3	49	5	10%	2	40%	3	60%
Totaal	319	19	6%	2	11%	17	89%

Lager onderwijs	Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands, zonder toewijzing	Waarvan ingeschreven in Vlaanderen		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
L1	42	6	14%	3	50%	3	50%
L2	19	3	16%	2	67%	1	33%
L3	21	1	5%	0	0%	1	100%

L4	20	0	0%	0	0%	0	0%
L5	17	1	6%	0	0%	1	100%
L6	5	0	0%	0	0%	0	0%
Totaal	124	11	9%	5	45%	6	55%

Cijfers voor het schooljaar 2020-2021

Kleuter- onderwijs	Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands, zonder toewijzing	Waarvan ingeschreven in Vlaanderen		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
Instapklas	94	12	13%	0	0%	12	100%
K1	152	16	11%	2	13%	14	88%
K2	79	6	8%	0	0%	6	100%
K3	83	9	11%	2	22%	7	78%
Totaal	408	43	11%	4	9%	39	91%

Lager onderwijs	Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands, zonder toewijzing	Waarvan ingeschreven in Vlaanderen		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
L1	66	6	9%	5	83%	1	17%
L2	51	3	6%	3	100%	0	0%
L3	29	3	10%	2	67%	1	33%
L4	27	5	19%	0	0%	5	100%
L5	29	5	17%	2	40%	3	60%
L6	19	1	5%	1	100%	0	0%
Totaal	221	23	10%	13	57%	10	43%

Het LOP wenst er in dit kader op te wijzen dat er ook heel wat kinderen zijn die ongunstig geordend werden voor alle scholen waarvoor zij waren aangemeld maar die in oktober toch ingeschreven waren in een Nederlandstalige school in Brussel.

Hoewel de Vlaamse volksvertegenwoordiger hier niet naar vraagt, vind ik het opportuun om deze bijkomende tabellen mee te geven. Deze data zorgen voor een correcte interpretatie van de Brusselse situatie.

In onderstaande tabellen vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger cijfers over deze kinderen.

Cijfers voor het schooljaar 2019-2020

Kleuter- onderwijs	Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands, zonder toewijzing	Waarvan ingeschreven in Brussels Nederlandstalig onderwijs		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
Instapklas	78	20	26%	2	10%	18	90%
K1	115	89	77%	9	10%	80	90%
K2	77	61	79%	14	23%	47	77%
K3	49	36	73%	8	22%	28	78%
Totaal	319	206	65%	33	16%	173	84%

Lager onderwijs	Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands, zonder toewijzing	Waarvan ingeschreven in Brussels Nederlandstalig onderwijs		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
L1	42	32	76%	13	41%	19	59%
L2	19	16	84%	6	38%	10	63%
L3	21	18	86%	5	28%	13	72%
L4	20	18	90%	5	28%	13	72%
L5	17	14	82%	4	29%	10	71%
L6	5	4	80%	2	50%	2	50%
Totaal	124	102	82%	35	34%	67	66%

Cijfers voor het schooljaar 2020-2021

Kleuter- onderwijs	Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands, zonder toewijzing	Waarvan ingeschreven in Brussels Nederlandstalig onderwijs		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
Instapklas	94	32	34%	2	6%	30	94%
K1	152	102	67%	16	16%	86	84%
K2	79	60	76%	19	32%	41	68%
K3	83	62	75%	18	29%	44	71%
Totaal	408	256	63%	55	21%	201	79%

Lager onderwijs	Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands, zonder toewijzing	Waarvan ingeschreven in Brussels Nederlandstalig onderwijs		Waarvan GOK		Waarvan NGOK	
		#	%	#	%	#	%
L1	66	51	77%	8	16%	43	84%
L2	51	46	90%	16	35%	30	65%
L3	29	23	79%	10	43%	13	57%
L4	27	20	74%	7	35%	13	65%
L5	29	22	76%	7	32%	15	68%
L6	19	16	84%	7	44%	9	56%
Totaal	221	178	81%	55	31%	123	69%

SECUNDAIR ONDERWIJS

In onderstaande tabel vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van het aantal kinderen die recht hebben op voorrang Nederlands en die:

- ongunstig geordend werden voor alle scholen waarvoor zij waren aangemeld én
- in september ingeschreven waren in een Nederlandstalige school buiten Brussel.

Aangemelde leerlingen die recht hebben op voorrang Nederlands zonder toewijzing en ingeschreven in Nederlandstalig onderwijs buiten BHG	2019-2020	2020-2021
GOK	1	7
NGOK	101	103
Totaal alle schoolkeuzes	102	110

Om deze cijfers in perspectief te zetten, bezorgde het LOP ons ook nog volgende gegevens. Voor schooljaar 2019-2020 waren er in totaal 518 kinderen die nergens een plaats kregen toegewezen; 468 van deze kinderen waren in september 2019 ingeschreven in een Nederlandstalige school (in of buiten Brussel). Voor schooljaar 2020-2021 waren er in totaal 543 kinderen die nergens een plaats kregen toegewezen; 494 van deze kinderen waren in september ingeschreven in een Nederlandstalige school. (in of buiten Brussel).

Het LOP Brussel SO wijst er tevens op dat er eind september 2020, 307 vrije plaatsen voor 1A waren in het Brussels Nederlandstalig secundair onderwijs. Verschillende scholen die na de toewijzingen met een wachtlijst zaten, hadden in september terug vrije plaatsen.

7-9. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger zelf aangeeft, is het decreet inzake inschrijvingsrecht van 17 mei 2019 uitgesteld geweest. De voorziene datum van inwerkingtreding voor het nieuwe decreet is 1 september 2021. Dit voor de inschrijvingen die plaatsvinden voor schooljaar 2022-2023.

Dit decreet van 17 mei 2019 waarin het percentage opgetrokken wordt van 55 naar 65%, moet nog aangepast worden aan het regeerakkoord. Het meerderheidsoverleg om tot een voorstel van decreet te komen hiervoor is opgestart.

Wat de Vlaamse volksvertegenwoordiger zijn suggestie betreft tot een absolute voorrang voor Nederlandstaligen, begrijp ik dat hij daar geen ernstige beknopting in ziet. Het Grondwettelijk Hof echter wel. In het arrest van 18 januari 2012 geeft het Hof duidelijk aan dat er een bovengrens is voor de aanvaardbaarheid van het

percentage voorrang aan Nederlandstaligen in Brussel. Ik moet hierbij opnieuw verwijzen naar deze passage uit het arrest van het Grondwettelijk Hof:

*"Gelet op het feit dat in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad schoolplichtige kinderen woonachtig zijn waarvan de ouders noch het Nederlands, noch het Frans als thuistaal hebben, dient het lokaal overlegplatform er ook over te waken dit percentage niet op een zodanig hoog niveau te bepalen dat **de scholen** die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap niet zouden zijn gehouden een billijk deel van die kinderen op te vangen.*

De bevoegde rechter vermag controle uit te oefenen op de naleving door het lokaal overlegplatform Brussel van de voormelde vereisten bij de vaststelling van een voorrangpercentage dat hoger is dan het in het decreet bepaalde minimum."

Het Grondwettelijk Hof bekijkt deze verplichting om een billijk deel van de kinderen die in Brussel wonen en waarvan ouders noch Frans, noch Nederlands spreken, op niveau van de scholen. Een percentage van 100% zou die scholen de facto ontslaan van de verplichting een billijk deel van die kinderen op te vangen.

De Vlaamse volksvertegenwoordiger zijn redenering wordt, met andere woorden, afgewezen door de rechtspraak. Ik moet bij het opstellen van de decreten rekening houden met de grenzen van het juridisch mogelijke. Je kan een voorrang van 100% in een decreet schrijven, dat dan zeker zal worden vernietigd en vervolgens zal leiden tot chaos op het terrein. Dat is geen verantwoorde manier van beleid voeren.

Ik sta steeds open voor juridisch haalbare suggesties, naast het uitbreiden van de capaciteit en de voorrangsregeling, om maximaal mogelijk garanties te bieden zodat Nederlandstalige leerlingen in een school van voorkeur uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel kunnen worden ingeschreven.